

Primjeno:	31.3.2011.		
Org. jed.	Broj	Prilog	Vrijednost
0102	257/5		

Crna Gora
Uprava za zaštitu konkurencije

Broj: 01 – 81/2
Podgorica, 30.03.2011. godine

**AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE
I POŠTANSKU DJELATNOST**

PODGORICA

Predmet: Mišljenje na nacrt Odluke o relevantnim tržištima usluga
koja su predmet provjere ispunjenosti testa tri kriterijuma

Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost dostavila je, dana 22.03.2011.godine, Upravi za zaštitu konkurencije na mišljenje nacrt Odluke o relevantnim tržištima usluga koja su predmet provjere ispunjenosti testa tri kriterijuma (u daljem tekstu: nacrt Odluke).

Pravni osnov za davanje mišljenja Uprave za zaštitu konkurencije, predstavljaju odredbe člana 6b Zakona o zaštiti konkurencije („Službeni list Crne Gore”, br. 69/05 i 37/07), kao i odredbe Poglavlja 5 Zakona o elektronskim komunikacijama („Službeni list Crne Gore”, broj 50/08,70/09 i 49/10). Pored toga, Uprava za zaštitu konkurencije je sa Agencijom za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost potpisala Sporazum o saradnji na području obezbjeđenja konkurencije i predupređenja štetnih efekata, nedostatka konkurencije na tržištu usluga elektronskih komunikacija, koji je potpisan dana 28.04.2009.godine.

S tim u vezi, Uprava za zaštitu konkurencije, na osnovu analize usklađenosti predloženog nacrta Odluke sa odredbama Zakona o zaštiti konkurencije, daje sljedeće:

MIŠLJENJE

Predloženi nacrt Odluke je urađen u skladu sa odredbama člana 41 Zakona o elektronskim komunikacijama u smislu proširenja liste relevantnih tržišta usluga, i to za sljedeća tržišta:

1. Maloprodajno tržište javno dostupnih usluga lokalnih i međumjesnih poziva, za pravna i fizička lica, koji se pružaju na fiksnoj lokaciji,
2. Maloprodajno tržište javno dostupnih usluga međunarodnih poziva, za pravna i fizička lica, koji se pružaju na fiksnoj lokaciji,
3. Veleprodajno tržište trunk segmenata iznajmljenih linija,
4. Veleprodajno tržište pristupa i započinjanja (originacije) poziva iz javnih mobilnih telefonskih mreža,
5. Veleprodajno tržište prenosa i emisije radio difuznih signala.

Međutim, što se tiče tačke 3 nacrta Odluke, koja se odnosi na test tri kriterijuma, Uprava za zaštitu konkurencije predlaže sljedeće:

- u tački 3 alineja 2 nacrta Odluke, predlažemo brisanje riječi "ocjene realnosti većeg stepena" i "određenog", tako da alineja 2 glasi: "procjene povećanja konkurentnosti relevantnog tržišta u naredne dvije godine i u odsustvu regulatornih mjera";
- u tački 3 alineja 3 nacrta Odluke predlažemo brisanje riječi "antikonkurentske prakse" i predlažemo unošenje novog teksta, tako da alineja 3 glasi: "mjere za suzbijanje radnji i akata kojim se sprječava, ograničava ili narušava konkurencija i drugih strukturnih poremećaja na tržištu elektronskih komunikacija";
- poslije tačke 3 nacrta Odluke dodaje se tačka 4 koja glasi: "Ova odluka je bez uticaja na relevantno tržište određeno od strane nadležnog tijela za zaštitu konkurencije u smislu sprovođenja Zakona o zaštiti konkurencije", pa tačke 4,5 i 6 nacrta Odluke postaju tačke 5,6 i 7;

Predložene izmjene u tački 3 Odluke odnose se na potrebu usklađivanja sa odredbama Zakona o zaštiti konkurencije.

Pored toga, smatramo da je nadležnost za ocjenu da li su važećim Zakonom o zaštiti konkurencije propisane mjere na suzbijanje antikonkurentske prakse i strukturnih poremećaja na tržištu elektronskih komunikacija na Ministarstvu ekonomije i Upravi za zaštitu konkurencije, što proizilazi iz odredbi člana 6a i 6b Zakona o zaštiti konkurencije;

Uprava za zaštitu konkurencije dodatno konstatuje:

- Cilj odredbi Zakona o elektronskim komunikacijama je uspostavljanje uslova za stvaranje potrebnog stepena konkurencije, i u vezi sa tim, „*ex ante*“ regulacije. Međutim, u slučaju nastanka potencijalne zloupotrebe dominantnog položaja i/ili ograničavajućeg sporazuma, kao i potencijalne koncentracije, a u slučaju da uslovi na tržištu nijesu jednaki onima koji su i kako su opredijeljeni u gore navedenom nacrta Odluke, Uprava za zaštitu konkurencije, kod sprovođenja postupka, nije vezana za definicije koje proizlaze iz nacrta Odluke. Ovo stanovište

se zasniva na odredbama Zakona o zaštiti konkurencije i Uputstva o kriterijumima za utvrđivanje relevantnog tržišta ("Sl.list RCG", br.77/05), kao i drugih pravnih akata, naročito odredbi SPP-a, koji Upravi za zaštitu konkurencije nalažu da, u svakom slučaju (osim u slučajevima kontrole koncentracija po skraćenom postupku), samostalno definiše relevantno tržište, utvrđuje definicije relevantnog tržišta i koncentracije snaga na tržištu, pogotovu imajući u vidu potencijalne razlike između veleprodajnih i maloprodajnih odnosa, razvoj i razlike između *ex ante* regulacije i *ex post* nadzora, a posebno razlika između operatera sa značajnom snagom i dominantnih učesnika na tržištu;

- posebno upućujemo na Preporuku Komisije, od 17. decembra 2007.godine, čiji je cilj da identifikuje ona tržišta proizvoda i servisa u kojima *ex ante* regulacija može biti opravdana prema Članu 15 (1) Direktive 2002/21/EC i kojom se navodi da: "Krajnji cilj svake regulatorne intervencije *ex ante* je da obezbijedi povoljnosti za krajnje korisnike, tako što će tržišta maloprodaje postati konkurentna na održivoj osnovi. Definicija relevantnih tržišta se može mijenjati i mijenja se sa promjenom osobina proizvoda i tržišta i mogućnostima zamjene (substitucije) kod ponude i potražnje". Takođe, ovom preporukom se upućuje na definisanje tržišta u skladu sa principima zakona o konkurenciji da bi se odredile granice tržišta proizvoda u okviru sektora elektronskih komunikacija, dok identifikovanje i/ili izbor definisanih tržišta za regulaciju *ex ante* zavisi od onih tržišta čije karakteristike mogu biti takve da opravdavaju nametanje regulatornih obaveza *ex ante*. Dalje, navodi se potreba da, primjenom tri kriterijuma, treba ograničiti broj tržišta u okviru sektora elektronskih komunikacija na kojima su nametnute regulatorne obaveze *ex ante*, čime se doprinosi cilju regulatornog okvira da uporedo sa razvojem konkurencije na tržištu, smanjuje *ex ante* propise specifične za taj sektor. Ove kriterijume bi trebalo kumulativno primjenjivati, tako da bi neprimjenjivanje bilo kojeg od njih ukazivalo da to tržište ne bi trebalo identifikovati kao tržište koje dobro reaguje na regulaciju *ex ante*.

DIREKTOR

Miodrag Vujović